

все пути достижения ими коммерческой цели в нормальных и в сложных (кризисных) условиях работы с помощью разных видов санации и реструктуризации.

Наибольшее распространение при проведении процедуры оздоровления кризисных предприятий нашли комплексные понятия - «антикризисный менеджмент», «санация», «реструктуризация». По мнению авторов, термин «антикризисный менеджмент» можно трактовать как организованный на постоянной основе менеджмент предприятия, который рассматривает совокупность экономических отношений по поводу выявления признаков кризисного состояния предприятия и его предотвращения.

Теоретическое исследование дефиниции «реструктуризация», позволили автору наработать свое виденье этого срока, которое может быть возведено к следующему: реструктуризация - это процесс взаимосвязанных изменений в структуре активов, пассивов и (или) функции предприятия, направленный на преодоление (предотвращение) кризиса в развитии предприятия обеспечения его платежеспособности, стойкой долгосрочной деятельности, реализацию новой потенциальной возможности прибыльного роста.

КОСЕНКО А.П., канд.екон.наук, доцент НТУ «ХПІ», Харків

ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Кожна сучасна інноваційна технологія — це модернізований технологічний потенціал підвищення конкурентоздатності промислової продукції, потенціал інноваційного розвитку любого підприємства. . До предмета інноваційної технології входять різного роду економічні, інвестиційні, технологічні, фінансові, екологічні та соціальні аспекти. Кожна сучасна інноваційна технологія — це модернізований технологічний потенціал. До предмета інноваційної технології входять такі аспекти:

- формування потрібного професійного забезпечення;
- новий зміст технологічного потенціалу працівника (його модернізований обсяг — аспекти, функції, відношення);

- нові якісні параметри (прогнозування та характер діяльності працівника).

Вирішальною умовою росту економіки нашої країни після важкої і тривалої економічної кризи в сучасних умовах стає розвиток науки і техніки. У зв'язку з цим зростає актуальність дослідження проблем, пов'язаних як із впровадженням наявних досягнень науки і техніки, так і з підвищенням ефективності використання всієї сукупності засобів і умов, що забезпечують постійне створення нової техніки, нових матеріалів, технологічних схем і інших нововведень, що визначають у кінцевому рахунку науково-технічний рівень виробництва, його інноваційний потенціал.

Поняття «потенціал» уже досить міцно увійшло в наукову термінологію й успішно використовується вченими в різних областях науки і техніки. Разом з тим, досліджуване в статті поняття «інноваційний потенціал», незважаючи на всю його очевидність, важливість і перспективність використання, ще не знайшло належного відображення в наукових працях вітчизняних і закордонних дослідників і являє собою одну з «білих плям» у категоріальному апараті інноватики. На наш погляд, недолік у дослідженнях даної економічної категорії є наслідком ряду труднощів методологічного і прикладного характеру.

Теоретичним і організаційним проблемам управління інноваційним потенціалом промислового виробництва присвячено чимало робіт. Однак вітчизняним роботам по даній тематиці, як правило, властиві два істотних недоліки. По-перше, вони у своїй більшості відносяться до періоду планової економіки, коли система управління на всіх рівнях обслуговувала тоталітарний режим і командна система керування економікою вже давно пішла у минуле. По-друге, серед цих робіт практично відсутні комплексні дослідження, що відбивають інноваційні можливості виробничої системи (галузі, регіону або конкретного суб'єкта, що господарює). В одних роботах досить докладно описуються проблеми науково-технічного потенціалу, в інші - ресурсного або кадрового забезпечення і т.п. Поняття інноваційного потенціалу значно ширше, включає в себе і наукові, і технічні, і ресурсні можливості.

Науковий потенціал, включаючи в себе всі галузі наукового знання, не входять цілком до складу науково-технічного потенціалу, як правило, в області окремих гуманітарних наук. Технічний потенціал, характеризуючи рівень стану суспільного

виробництва і поєднуючи у своєму складі всі його елементи, також не цілком входить до складу науково-технічного потенціалу, у частині вже застосовувані техніко-технологічні засоби, що включає в себе.

Таким чином, інноваційним потенціалом виробничої системи варто вважати не тільки і не стільки її можливості по створенню новацій і здійсненню нововведень, але і готовність суспільного виробництва сприйняти ці нововведення для ефективного використання. Отже, поняття «інноваційний потенціалу виробничої системи» стосовно до викладеного матеріалу, на наш погляд, треба сприймати як граничну здатність системи створювати, тиражувати і використовувати нововведення в умовах існуючого ресурсного забезпечення. У нашому розумінні технологічний потенціал – це гранична здатність створювати нововведення, сприймати вже створені нововведення і вчасно рятуватися від застарілих.

Приведене визначення дозволяє стверджувати, що технологічний потенціал системи формується не тільки під впливом факторів, що характеризують кількість новацій, створюваних усередині системи, але й у результаті впливу таких факторів, що відбивають: число нововведень, що надійшли через межі системи; число нововведень, поза залежністю від місця їхнього створення, переданих у сферу практичного використання. У цьому зв'язку слід зазначити, що рівень і, відповідно, потенціал інноваційності в значній мірі буде визначений присутністю наявних у науково-технічному сегменті інноваційного потенціалу нововведень (новацій), на які є попит.

Література: 1. Громека В.И. США: научно-технический потенциал М.: Мысль, 1987.- 152с. 2. Жиц Г.И. Инновационный потенциал высшей школы: параметры : Монография.- Саратов : Саратов.гос.техн.ун-т, 2001.- 180с. 3. Жиц Г.И. Методология управления формированием и эффективным использованием инновационного потенциала экономических систем. Автореф. дисс. на соиск. уч.ст. доктора эконом.наук...- Саратов : СГТУ, 2001.- 39с. 4. Ильин М.С. Научно-технические потенциалы стран СЭВ: состояние, взаимодействие. - М.: Экономика, 1984.- 119с. 5. Ильяшенко С.Н. та ін. Менеджмент та маркетинг інновацій.- Суми : Мрія, 2004.- 616с. 6. Каньгин Ю.М. Научно-технический потенциал (Проблемы накопления и использования).- Новосибирск.: Наука, 1984.-154с. 7. Кокурин Д.И. Инновационная деятельность.- М.: Экзамен, 2001.- 576 с. 8. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия: Монография.- Сумы: ИТД "Университетская книга", 2002.- 310с. 9. Лецинер Р.Е. Научно-технический потенциал современного производства.- М.: Знание, 1988.- 33с. 10. Лузин А.Е. Повышение восприимчивости к нововведениям // ЭКО.- 1986.- №7.- С.120-127. 11. Марушкина М.А., Тамбовцев В.А. Уровневая модель в анализе инновационного процесса // Проблемы интенсификации и диагностики нововведений М.: ВНИИСИ, 1984.- С.30-44. 12. Научно-технический потенциал отрасли.-М.: Экономика, 1984.- 28с. 13. Олдак П.Г. Принципы программного подхода // Материалы научного симпозиума по проблемам долгосрочного экономического прогнозирования развития народного хозяйства Сибири и Дальнего Востока.- Новосибирск, 1990.- 76с. 14. Перерва П.Г., Гончарова Н.П.,